

Smag på landskabet i Randers Kommune

Naturhandleplan for Kastbjerg Ådal hegning A – til landmand

A. Arealbeskrivelse og udpegninger

Folden ligger i et område, der er en del af et større Natura2000 område. Folden inkluderer beskyttet natur i ådalen langs Kastbjerg Å, herunder beskyttet eng og mose samt en kulturgærsmark mod syd, fig. 1.

Området indeholder to tørvegrave med åbent vand, hvoraf det ene er hegnet fra. Området har en enkelt tidligere tørvegrav med hængesæk. Folden har trykvældsområder i syd ved skræntfoden (rigkær).

Området har været ude af drift i en årrække og er meget tilgroet i pil og tagrør. En stor del af denne tilgroning er sket siden 1999.

Natura 2000 naturtyperne er rigkær, hængesæk og ellemose. Artstilstanden er 'god' til 'moderat' ifølge DMU's Prior kort, men strukturtilstanden 'moderat' for rigkærerne. Det betyder, at plejen på tidspunkt for Natura 2000 besigtigelsen var for dårlig. Randers Kommune har derfor sat hegnet op i 2013 for at få området i græsningspleje. Arealet på ca. 11 ha græsses i 2014 af ca. 10 Dexter køer, en tyr og nogle kalve. Dydrene får naturligt vand i folden, hvor der både er tørvegrave og rindende vand fra trykvældsmoserne.

Området har en fin score på High Nature Value kortet. Den sydlige del af foldområdet ved skræntfoden med trykvand scorer højere HNV point end den nordlige del og kulturgræsmarken ved fangfolden. Ved den botaniske beskrivelse er arealet inddelt i A1, A2 Nord, A2 Syd, A3, Stareng og mark, se fig. 2.

Fig. 1. Folden ved Kastbjerg Å med angivelse af udpegninger af beskyttet natur. Mose: brun. Eng: grønlig, vandflader: blå. Resten er kulturmark. Orthofoto 2012. Kilde: Arealinfo.

Fig. 2. Områdeindeelning ved botanisk monitering og placering af dokumentationscirkler (gult). Desuden forslag til ekstra overgang til dyrene (gul dobbeltpil). Orthofoto 2012. Kilde: Arealinfo.

Naturmæssig målsætning

Den langsigtede målsætning er at bevare de sjældne plantearter i rigkærne, og at de øvrige områder udvikler sig til nogle mere artsrike engarealer. Det vil sige:

- At sikre at de sjældne plantearter ikke overvokses af høje græsarter, star og vedplanter
- At sikre blomstring for de naturmæssigt gode plantearter i rigkær og eng (insekter, frøspredning).

A. Ansvarsarter og praktiske aktiviteter.

Som særligt synlige ansvarsarter foreslås plettet gógeurt i A2 Syd samt hjertegræs og djævelsbid i A1. Foto *): I.N. Nielsen, **)Aase Gøthgen.

Plettet gógeurt*

Hjertegræs**

Djævelsbid**

Forvaltningspunkter i næste målperiode

Ved første sæson på arealet kan der ikke forventes en ideel pleje. Godt at dyreholdet får tid til at åbne op i træopvækst, men de kan få hjælp til engarealer, tilgængelige med maskiner, A2 Nord, hvor det vil være fint med slæt eller afpudsning for at få vegetationen i gang igen. Bedre adgang via nordlige områder kan overvejes. Desuden er der plads til et større dyrehold, lige nu undergræsset. A2 Syd skal have første prioritet plejemæssigt. Evt. kan øvrige områder hegnes fra i nogle år til A2 Syd er kommet i god gænge, hvis der mangler dyr.

A1: Området er i en god gænge naturplejemæssigt. Dydrene skal helst gøre mere indhug i vegetationen i området ved piletrærerne, som er domineret af butblomstret siv.

A2 Syd:

- Dydrene benytter en overgang over grøften mellem A1 og A2 Syd - her kan dyrene hjælpes bedre på vej ved en manuel beskæring af krat
- Nord for Starengen er plettet gógeurt ved at gro til i pil og græs. Der er dårlig adgang. Kan etablere en overgang over grøften, dog således at passagen ikke er lige ved plettet gógeurt

A3: Kun tilgængelig via en enkelt overgang, der ender i højt tagrør. Tagrør ædes især først på sæsonen. Hvis ikke det nås, foreslås flere kørespor, som kan lede dyrene ind i området.

A2 Nord: Lavest naturkvalitet. De tørre arealer kan erstatte kulturmarken som drøvtygningsområde. Arealerne har naturpotentiale og anbefales græsset. Delområder, f.eks. vestlige del, er egnet til slåning/høslæt;brakpudsning, hvilket kan hjælpe dyrene med at få plejen i gang.

Stareng: Dydrene forventes gradvist at indtage området.

Anbefalingerne skal afstemmes med eventuelle tilskudsregler for arealerne.